

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Vilka är lokalpolitikerna i Sverige?

– hur nöjda är medborgarna?

la

no

Vilka är de förtroendevalda i kommuner och landsting?

Sveriges Kommuner och Landsting har under 2009 tagit fram rapporter, baserade på SCB-statistik, som visat vad som är utmärkande för lokalpolitikerna i respektive län. Vilka som lägger merparten av sin tid på att ta ansvar för vår vardag och att fatta beslut som påverkar och skapar förutsättningar för de som bor och arbetar i respektive län. Rapporterna som innehåller uppgifter om de förtroendevalda i alla kommuner och landsting finns att ladda ned på SKL:s hemsida www.skl.se/demokrati. I den här rapporten ges en sammanfattande bild över hur det ser ut i hela landet med de variationer som finns mellan olika kommuner och landsting.

De allra flesta, 97 procent, av de nästan 44 000 förtroendevalda i landet är fritidspolitiker och sköter därmed sina uppdrag vid sidan av studier eller ordinarie arbeten.

De flesta samhällsgrupper är väl representerade bland de förtroendevalda i kommuner, landsting och regioner. Till exempel är könsfördelningen bland de förtroendevalda relativt bra, de arbetar i olika yrkessektorer och andelen småbarnsföräldrar motsvarar väl gruppens andel av befolkningen.

I rapporten redovisas även hur nöjda medborgarna är med den kommunala verksamheten och vilket förtroende de har för lokalpolitikerna. Den lokala demokratin och den kommunala verksamheten får högt betyg, samtidigt som de förtroendevalda – som är ytterst ansvariga för hur verksamheten fungerar – paradoxalt nog får lägre betyg.

Innehållsförteckning

Valdeltagande i kommuner och landsting	3
44 000 förtroendevalda	5
Representativiteten i kommuner och landsting	7
Sammanfattning representativitet	14
Större förtroende för verksamheten än för politikerna	15
Sammanfattning förtroende	19

Valdeltagande i kommuner och landsting

Valen till kommun- och landstingsfullmäktige ger medborgarna möjlighet att påverka vilken politik som ska föras på lokal och regional nivå. Eftersom kommuner och landsting ansvarar för en stor del av välfärdssektorn, innebär det ett mer direkt inflytande över vardagsnära tjänster som vård, skola och omsorg.

Fullmäktigeledamöterna är folkvalda medan förtroendevalda i styrelser och nämnder tillsätts av fullmäktige. Kommunerna och landstingen i Sverige har ett högt valdeltagande jämfört med många andra länder. Det finns dock relativt stora variationer mellan olika kommuner medan variationerna mellan landstingen är mindre.

Tabell 1: Valdeltagande i kommun-, landstings- och riksdagsval 2006 samt i de tre kommuner och det landsting med högst respektive lägst valdeltagande i kommun- och landstingsvalet (procent).

	Valdeltagande
Lomma	89
Vellinge	89
Danderyd	87
Årjäng	67
Eda	66
Haparanda	60
Landstinget Blekinge	81
Jämtlands läns landsting	77
Kommunvalet	79
Landstingsvalet	79
Riksdagsvalet	82

Det finns än större skillnader mellan olika valdistrikt.¹ Nedan listas de sex kommuner som har högst differens. De är alla relativt stora kommuner och i de två största, Stockholm och Göteborg, är differensen mellan det valdistrikt som har det högsta och det lägsta valdeltagandet över 50 procentenheter.

Tabell 2: De sex kommuner med störst differens i valdeltagande mellan det valdistrikt med högst och det med lägst valdeltagande i 2006 års val till kommunfullmäktige (procentenheter).

	Differens i procentenheter
Stockholm	51,9
Göteborg	50,3
Malmö	43,5
Huddinge	42,4
Borås	42,3
Botkyrka	41,1

Källa: SCB:s valstatistik – publicerad i SKL:s rapport "Valdeltagande på valdistriktsnivå" (Richard Öhrvall, SCB).

SKL:s rapport "Valdeltagande på valdistriktsnivå", visar att 219 kommuner har en differens i valdeltagandet på 10 procent eller mer. Det finns med andra ord betydande variationer mellan olika geografiska områden inom merparten av de svenska kommunerna. Sammanställningen visar också att det som är utmärkande för valdistrikt med lägre valdeltagande är att befolkningen i de distrikten har lägre inkomst, lägre utbildning, har högre andel utrikes födda och utländska medborgare och är sysselsatta i lägre utsträckning.

---

¹ Läs mer i SKL:s rapport "Valdeltagande på valdistriktsnivå" (författad av Richard Öhrvall, SCB)

44 000 förtroendevalda

Det finns 39 151 förtroendevalda kommunpolitiker och 4 504 landstingspolitiker i Sverige. Det gör att det i genomsnitt går 179 invånare på varje kommunpolitiker. Det kan jämföras med antalet invånare per riksdagsledamot som är ca 20 000.²

Variationerna mellan landets kommuner är stora och högst andel politiker per invånare finns i de mindre kommunerna. I Bjurholm och Åsele är var fjortonde invånare politiker. I större kommuner och framför allt i Stockholm och Göteborg är det en lägre andel förtroendevalda per invånare. I landstingen och i regionerna är det av naturliga skäl betydligt färre politiker per invånare.

Tabell 3: Antal förtroendevalda och röstberättigade invånare i kommuner, landsting och riksdag samt i de tre kommuner och det landsting med högst respektive lägst antal invånare per förtroendevald.

	Antal förtroendevalda	Invånare per förtroendevald ³
Stockholm	628	1247
Göteborg	604	811
Uppsala	343	540
Sorsele	67	43
Åsele	81	40
Bjurholm	70	36
Stockholms läns landsting	393	4881
Jämtlands läns landsting	126	1008
Alla kommuner	39150	179
Alla landsting	4504	1767
Riksdagen	349	19 748

² SCB:s statistik avser röstberättigade invånare

³ SCB:s statistik avser röstberättigade invånare

97 procent är fritidspolitiker

I landets kommuner har totalt 526 personer ett heltidsuppdrag som politiker och 586 ett deltidsuppdrag som politiker (totalt 3 procent av politikerna). Det betyder att av de 39 151 förtroendevalda i landets kommuner sköter merparten, 97 procent, sina uppdrag på fritiden vid sidan av ordinarie arbeten eller studier. Andelen fritidspolitiker är hög i samtliga kommuner och landsting och varierar från 91 procent till 99 procent enligt nedan.

Tabell 4: Antal förtroendevalda på heltid, deltid och fritid i kommuner och landsting samt i de tre kommuner och det landsting med högst respektive lägst andel fritidspolitiker.

	Heltid	Deltid	Fritid	Totalt	Andel fritid
Karlshamn	1	0	185	186	99%
Danderyd	1	0	177	178	99%
Vallentuna	1	0	154	155	99%
Kalmar	4	9	171	184	93%
Kumla	4	4	97	105	92%
Nyköping	2	13	154	169	91%
Landstinget Västernorrland	5	0	167	172	97%
Västmanlands läns landsting	8	6	146	160	91%
Alla kommuner	526	586	38039	39151	97%
Alla landsting	128	83	4293	4504	95%

Representativiteten i kommuner och landsting

Det är bra om politikernas sammansättning återspeglar befolkningens, bland annat när det gäller kön, ålder, utbildning, inkomst och födelseland. Olika grupper har olika erfarenheter och perspektiv, vilket är en resurs i beslutsfattandet. I detta kapitel redovisas uppgifter om social representativitet för kommuner och landsting och, i de fall uppgifter finns, även för riksdagen. I tabellerna redovisas genomsnittsvärdet för alla kommuner och landsting. För att visa på de variationer som finns redovisas även värden för de sex kommuner och två landsting som ligger längst ifrån genomsnittet inom respektive område.

Jämn könsfördelning i landstingen

Könsfördelningen varierar mellan kommunerna. Merparten av kommunerna, 180 stycken, har en fördelning som brukar betraktas som jämställd, det vill säga mellan 40 och 60 procent. I genomsnitt uppgår andelen kvinnor till 42 procent av de förtroendevalda. Ockelbo och Köping är de kommuner och Landstinget Blekinge det landsting som har högst andel kvinnor bland de förtroendevalda. Könsfördelningen i kommunerna är ungefär densamma som i riksdagen medan landstingen har en än bättre fördelning med näst intill lika många kvinnor som män bland de förtroendevalda.

Tabell 5: Könsfördelning bland förtroendevalda i kommuner, landsting och riksdag samt i de tre kommuner och det landsting med högst respektive lägst andel kvinnor (procent).

	Män	Kvinnor
Ockelbo	48	52
Köping	48	52
Skinnskatteberg	49	51
Svenljunga	68	32
Östra Göinge	70	30
Aneby	70	30
Landstinget Blekinge	47	53
Landstinget Dalarna	58	42
Alla kommuner	58	42
Alla landsting	52	48
Riksdagen	53	47

Förtroendevalda i alla åldrar

När det gäller åldersfördelning visar statistiken att det finns förtroendevalda i alla åldrar samtidigt som framför allt unga men också personer över 65 år är underrepresenterade. Variationerna är stora mellan kommunerna vilket framgår av tabellen nedan. Statistiken visar också att det är en jämnare åldersfördelning i kommunerna och landstingen jämfört med riksdagen. Staffanstorp och Bollnäs är de kommuner och Östergötlands läns landsting det landsting med högst andel unga förtroendevalda i förhållande till befolkningen.

Tabell 6: Åldersfördelning bland förtroendevalda i kommuner, landsting och riksdag samt i de tre kommuner och det landsting med högst respektive lägst andel 18-29 år i förhållande till befolkningen (procent).

	18 - 29 år		30 - 49 år		50 - 64 år		65 - år	
	F valda ⁴	Befolkn	F-valda	Befolkn	F-valda	Befolkn	F-valda	Befolkn
Staffanstorp	13	15	33	40	26	26	28	20
Bollnäs	13	15	30	30	43	28	14	27
Pajala	9	11	25	24	47	28	18	36
Skurup	1	15	33	36	41	28	25	22
Ovanåker	0	14	30	30	47	29	24	27
Eslöv	3	17	40	37	14	30	11	22
Östergötlands läns landsting	10	19	28	33	49	25	14	22
Landstinget i Kalmar län	1	17	36	31	49	27	14	23
Alla kommuner	7	18	33	34	43	25	17	22
Alla landsting	6	18	30	34	51	25	14	22
Riksdagen	5	18	48	34	44	25	3	22

⁴ Av utrymmesskäl är förtroendevalda förkortade till F-valda i vissa tabeller.

Andel utrikes födda bland de förtroendevalda varierar

Åtta procent av de förtroendevalda i kommunerna och landstingen är utrikes födda. Motsvarande andel i riksdagen är 5 procent. Variationerna är dock stora bland kommunerna och värt att notera är att de två kommuner som i relation till befolkningen har lägst andel utrikes födda, Botkyrka och Haparanda, också är två av de kommuner som har högst andel utrikes födda bland de förtroendevalda (23 respektive 29 procent).

Tabell 7: Utrikes födda i kommuner, landsting och riksdag samt i de tre kommuner och de landsting med högst respektive lägst andel utrikes födda förtroendevalda i förhållande till befolkningen (procent).

	Förtroendevalda	Befolkningen
Fagersta	26	20
Ockelbo	10	4
Aneby	11	7
Burlöv	10	27
Haparanda	29	47
Botkyrka	23	43
Jämtlands läns landsting	6	5
Region Skåne	8	18
Alla kommuner	8	15
Alla landsting	8	15
Riksdagen	5	15

Fler gifta förtroendevalda jämfört med befolkningen

Gifta personer är överrepresenterade bland de förtroendevalda i landets samtliga kommuner och landsting utom i Sorsele där andelen gifta i befolkningen och bland de förtroendevalda är lika stor. Högst andel gifta i förhållande till befolkningen finns i Strömstad och Grums.

Tabell 8: Andel förtroendevalda som är gifta i kommuner och landsting samt i de tre kommuner och det landsting med högst respektive lägst andel gifta i förhållande till befolkningen (procent).

	Förtroendevalda	Befolkningen
Strömstad	75	44
Grums	72	43
Ljusnarsberg	68	39
Östersund	40	35
Vellinge	60	59
Sorsele	42	42
Landstinget Sörmland	74	46
Stockholms läns landsting	50	41
Alla kommuner	62	43
Alla landsting	62	43

Många småbarnsföräldrar bland de förtroendevalda

Småbarnsföräldrar är väl representerade bland de förtroendevalda i landets kommuner och landsting. Ungefär var tionde förtroendevald i kommuner och landsting har barn under sex år. I förhållande till befolkningen är Vilhelmina och Munkfors de kommuner och Västerbottens läns landsting det landsting med högst andel småbarnsföräldrar bland de förtroendevalda.

Tabell 9: Förtroendevalda med barn under sex år i kommuner och landsting samt i de tre kommuner och det landsting med högst respektive lägst andel i förhållande till befolkningen (procent).

	Förtroendevalda	Befolkningen
Vilhelmina	21	10
Munkfors	18	8
Bengtfors	17	8
Älmhult	3	12
Härryda	7	16
Lekeberg	3	13
Västerbottens läns landsting	12	11
Landstinget Kronoberg	3	12
Alla kommuner	10	12
Alla landsting	8	12

Nästan hälften av politikerna arbetar i privat sektor

De förtroendevalda i kommuner och landsting arbetar i olika sektorer. Nästan hälften av de förtroendevalda i kommunerna och en tredjedel i landstingen arbetar till exempel i den privata sektorn. Håbo och Ydre är de kommuner där högst andel arbetar i den privata sektorn medan Haparanda och Kiruna har lägst andel. I genomsnitt arbetar ungefär en tredjedel av de förtroendevalda i en kommun. Bland de förtroendevalda i landstingen arbetar var femte i ett landsting.

Tabell 10: Förtroendevalda i kommuner och landsting indelade efter anställningssektor samt de tre kommuner och det landsting med högst respektive lägst andel förtroendevalda i privat sektor (procent).

Sektor	Statlig	Kommun	Landsting	Privat	Kommunalt bolag
Håbo	5	20	1	70	3
Ydre	4	27	.	69	.
Ljungby	3	26	3	68	1
Älvkarleby	10	53	3	31	3
Haparanda	16	51	3	30	1
Kiruna	23	43	4	28	2
Landstinget Västmanland	10	21	22	44	2
Landstinget i Kalmar län	6	38	26	26	4
Alla kommuner	10	35	5	48	2
Alla landsting	9	35	20	34	2

Högre utbildningsnivå bland de förtroendevalda än i befolkningen

Förtroendevalda har olika utbildningsbakgrund men personer med eftergymnasial utbildning är överrepresenterade bland de förtroendevalda och de med endast förgymnasial utbildning är underrepresenterade. Östra Göinge, Eksjö och Landstinget Dalarna är tydliga exempel på detta samband. Jämfört med riksdagen har framför allt kommunerna men också landstingen en jämnare fördelning.

Tabell 11: Utbildningsnivå bland de förtroendevalda i kommuner, landsting och riksdag samt i de tre kommuner och det landsting med högst respektive lägst andel med eftergymnasial utbildning i förhållande till befolkningen (procent).

Utbildning	Förgymnasial		Gymnasial		Eftergymnasial	
	F-valda	Befolkning	F-valda	Befolkning	F-valda	Befolkning
Östra Göinge	14	32	33	52	54	17
Eksjö	9	24	31	50	60	26
Övertorneå	2	20	45	60	53	19
Sorsele	14	27	62	56	24	17
Burlöv	18	26	50	49	32	25
Bjuv	23	34	61	52	16	14
Landstinget Dalarna	7	24	33	53	60	24
Landstinget Västernorrland	11	22	41	52	48	26
Alla kommuner	12	21	42	47	47	32
Alla landsting	7	21	32	47	61	32
Riksdagen	5	21	27	47	67	32

Sammanfattning representativitet

Det politiska uppdraget innebär att förtroendevalda fattar beslut för medborgarnas räkning. De ska värdera olika synpunkter och förslag, göra avvägningar och prioriteringar och ta ställning till vad som bäst tillgodoser det samlade medborgarintresset.

I landets kommuner är de förtroendevalda 39 150 till antalet och i landstingen är de 4 504. Av dessa är hela 97 procent fritidspolitiker och bara 3 procent del- eller heltidspolitiker.

Statistiken visar att de förtroendevalda har olika bakgrund och erfarenheter. Att det finns förtroendevalda som väl avspeglar medborgarnas sammansättning är viktigt för att få olika perspektiv i beslutsfattandet och det underlättar möjligheten till kontakt. Exempelvis är könsfördelningen bland de förtroendevalda relativt bra i de flesta kommuner och landsting, de arbetar i olika yrkessektorer och småbarnsföräldrar är väl representerade.

Närheten till de förtroendevalda gör det lättare för medborgarna att ha kontakt med politiker mellan valen. Det är enklare att kontakta den lokala eller regionala företrädaren än riksdagspolitikern för att framföra åsikter och argument. Det går i genomsnitt en lokal företrädare på 179 medborgare⁵ bland kommunerna i landet, att jämföra med 349 riksdagsledamöter på hela Sveriges befolkning.

---

⁵ Röstberättigade

Större förtroende för verksamheten än för politikerna

I förra kapitlet beskrevs hur de förtroendevalda ser ut i kommunerna och landstingen i Sverige och vad som skiljer dem från riket i stort. I det här kapitlet visas hur medborgarna ser på sina lokalpolitiker och hur nöjda de är med skötseln av de kommunala verksamheterna.

Sju av tio är nöjda med den kommunala demokratin

SOM-institutet⁶ vid Göteborgs universitet genomför varje år en nationell undersökning i syfte att kartlägga den svenska allmänhetens vanor och attityder på temat samhälle, politik och medier. Nedan redovisas resultatet från ”Medborgarnas syn på demokratin” från 2007 och de tre frågor som handlar om hur medborgarna ser på demokratin, verksamheten och de förtroendevalda i den egna kommunen.

Resultaten visar att invånarna är nöjda med hur demokratin fungerar i kommunen och ganska nöjda med hur den kommunala servicen fungerar, medan andelen som är nöjda med hur kommunstyrelsen sköter sin uppgift är något lägre. Det är dock betydligt fler som tycker att kommunstyrelsen sköter sig bra, än tvärtom.

Tabell 12. Hur nöjd man är med hur demokratin fungerar i den egna kommunen (procent)

	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Inte särskilt nöjd	Inte alls nöjd
Kommun	9	61	24	6

⁶ SOM-institutet är centrum för den undersöknings- och seminarieverksamhet som drivs gemensamt av Institutionen för journalistik och masskommunikation (JMG), Statsvetenskapliga institutionen samt Centrum för forskning om offentlig sektor (CEFOS) vid Göteborgs universitet.

Tabell 13. Hur nöjd man är med den kommunala servicen (balansmätt)⁷

	Balansmätt
Hur nöjd med den kommunala servicen i sin helhet.	+ 46

Tabell 14. Hur man uppfattar att kommunstyrelsen där man bor sköter sin uppgift (procent)

	Mycket bra	Ganska bra	Varken bra eller dåligt	Ganska dåligt	Mycket dåligt	Ingen uppfattning
Kommun	3	34	33	12	4	12

---

⁷ Balansmättet visar skillnaden mellan de som svarat att man är nöjd och de som svarat att man är missnöjd. Det kan variera från plus hundra till minus hundra. Uppfattningen om servicen i sin helhet får ett balansmätt på + 46 vilket betyder att merparten av invånarna är nöjda med den kommunala servicen.

Medborgarna nöjda med verksamheten

Vid sidan av den nationella mätningen görs även lokala mätningar. I Sverige har drygt 200 kommuner med hjälp av Statistiska centralbyrån genomfört egna omfattande medborgarundersökningar. Nedan redovisas svaren på några av de frågor som rör uppfattningen om kommunen som boplats, hur de kommunala verksamheterna sköts och vilket inflytande man har som invånare i sin kommun. De svarande har fått betygsätta kommunen på en skala från 1-10, där 1 är det lägsta betyget.

I samtliga kommuner som genomfört undersökningen är invånarna mer nöjda med kommunen som en plats att bo och leva på och hur den kommunala verksamheten fungerar, jämfört med möjligheten till insyn och inflytande över de kommunala besluten och verksamheterna.

De kommuner som redovisas nedan är de kommuner som hamnat högst sett till betygen när det gäller kommunen som boplats och de ligger bland de högsta även på de andra frågorna. Kommunernas resultat i sin helhet finns presenterade på SCB:s hemsida www.medborgarundersokning.scb.se.

Tabell 15: Hur nöjd är du med...

	...din kommun i dess helhet som en plats att bo och leva på?	....hur din kommun sköter sina olika verksamheter?	....den insyn och det inflytande invånarna har över kommunens beslut och verksamheter?
Danderyd (08) ⁸	8,4	7,0	5,7
Vellinge (07)	8,3	6,9	5,6
Lomma (07)	8,3	6,7	5,5
Öckerö (06)	8,2	6,1	5,0
Ystad (08)	8,1	6,8	5,4
Arvidsjaur (06)	8,1	6,9	5,8
Hela riket (08)	7,2	6,0	4,7

⁸ (08) anger vilket år SCB genomförde medborgarundersökningen i kommunen

Några av frågorna berör specifikt förtroendet för de förtroendevalda. Förtroendebetygen varierar mellan de olika kommunerna men är generellt sett lägre än betygen för hur man upplever kommunen som boplats och för hur nöjd man är med de kommunala verksamheterna.

Tabell 16: Hur nöjd är du med...

	....hur kommunens politiker lyssnar till invånarnas synpunkter?	...hur kommunens politiker arbetar för kommunens bästa?	.....hur kunniga kommunens politiker är?
Danderyd (08)	5,5	6,7	6,4
Vellinge (07)	5,8	7,0	6,7
Lomma (07)	5,4	6,5	6,1
Öckerö (06)	5,1	5,5	5,1
Ystad (08)	5,2	6,1	5,6
Arvidsjaur (06)	5,9	7,3	6,4
Hela riket (08)	4,6	5,3	4,8

Sammanfattning förtroende

Resultaten från undersökningarna⁹ visar att medborgarna är nöjda med det demokratiska systemet i de kommuner de bor i. De är även ganska nöjda med den egna kommunens service medan de är mindre nöjda med sina möjligheter till inflytande och har lägre förtroende för de förtroendevalda.

Samtliga kommuner som genomfört medborgarundersökningen har lägre värden på frågor om förtroendet för förtroendevalda än för den verksamhet som politikerna ansvarar för.

Att de förtroendevalda får lägre betyg än verksamheterna kan bero på att de i sitt uppdrag måste göra svåra avväganden och ibland fatta obekväma beslut. Det kan vara svårt för medborgarna att se kopplingen till helhetsansvaret.

Vidare kan det lägre förtroendet bero på att invånarna har mer kontakt med verksamheterna direkt än med politikerna. De ser vad personalen gör men inte vad politikerna uträttar.

Siffrorna kan dock ge en missvisande bild. Det finns undersökningar som visar att medborgare vid djupintervjuer tenderar att först svara att de har lågt förtroende för politiker medan att de under ett längre samtal ger en mer nyanserad bild.¹⁰

---

⁹ ”Medborgarnas syn på demokratin”, 2007 SOM-institutet och SCB:s medborgarundersökning

¹⁰ Politikens meningslöshet – om misstro, cynism och utanförskap”, Tommy Möller, Stockholms universitet.

ati

En fråga om demokrati

SKL är en arbetsgivarorganisation för kommuner och landsting. Vi driver våra medlemmars intressen och erbjuder dem stöd och service.

Vi väcker frågor, agerar kraftfullt och bildar opinion.

Vårt uppdrag är att ge kommuner och landsting bättre förutsättningar för lokalt och regionalt självstyre. Visionen är att utveckla välfärden.

Det är en fråga om demokrati.

Sveriges
Kommuner
och Landsting

www.skl.se/demokrati